

Wiadomości KSN

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”

Nr. 1(36)

styczeń

1999 r.

Solidarność

SPRAWOZDANIE

z 3-go posiedzenia Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w dniu 7 listopada 1998 r.

W posiedzeniu uczestniczyło 12 członków Prezydium, Redaktor „Wiadomości KSN” (M. Wesołowska) i 2 członków Rady KSN (K. Siciński, M. Gutowski). Obrady prowadził J. S. Olędzki, pełniący obowiązki Przewodniczącego KSN. Przyjęto i zrealizowano 10 niżej wymienionych punktów porządku dziennego:

1. Informacje Przewodniczącego KSN:

- J.S. Olędzki poinformował o przedłużeniu terminu pełnienia przezeń obowiązków Przewodniczącego KSN (do 12.11.br.).

- Po informacji J.S.Olędzkiego i dyskusji o aktualnym stanie „sprawy Uniwersytetu Łódzkiego”, tj. działań o uchylenie decyzji Rektora UŁ o podziale środków na podwyżkę wynagrodzeń bez uzgodnienia ze Związkami Zawodowymi - zdecydowano o ponownym zwróceniu się do Komisji Krajowej NSZZ „S” o zajęcie stanowiska i wsparcie działań KSN.

- J.S.Olędzki poinformował o krytycznym zaopiniowaniu przez KSN dwóch dokumentów MEN: (1) projektu ustawy dot. przepisów wprowadzających reformę ustroju szkolnego - zwłaszcza w związku z niemal całkowitym pominięciem w projekcie reformy problemów inwestycyjnych szkolnictwa, (2) dokumentu "Status Zawodowy Nauczyciela. Propozycje zmian".

- W związku z informacją Przewodniczącego - ustalono wysłanie pisma do Ministerstwa Edukacji Narodowej, sygnalizującego dokonanie podziału rezerwy finansowej MEN na płace z pominięciem Związku, gdy wcześniej była mowa o konsultowaniu się z NSZZ „Solidarność”.

- J.S.Olędzki poinformował o pracach Zespołu przygotowującego KSN-owską wersję ustawy o szkolnictwie wyższym, którego prace trwają, choć nie posuwają się wystarczająco szybko.

- R. Kotowski poinformował o przebiegu i ustaleniach zebrania informacyjnego Krajowej Sekcji Nauki Instytutów PAN (w dniu 22.10.br.), które zgromadziło przed-

stawicielei kilkunastu placówek PAN z Warszawy, Gliwic, Gdyni, Lublina i Jastrzębca.

- Przekazano informacje o sposobie rozwiązania kwestii "13-tek" w JBR-ach i o sprawie ulgowych biletów na PKP. Odpowiednie zapisy należy umieścić w zakładowym układzie zbiorowym pracy.

2. Budżet państwa na 1999 rok:

Po wprowadzeniu W. Pillicha w trakcie dyskusji uznano, że projekt budżetu państwa na 1999 r. stanowi kolejny budżet b. niskich nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę, przy jeszcze gorszej sytuacji nauki niż szkolnictwa - umożliwiający niewielkie podwyżki płac. W sytuacji braku wzrostu nakładów budżetowych na naukę i tylko nieznacznym wzroście finansowania pozabudżetowego wystąpi zwłaszcza spadek zamówień dla JBR i zagrożenie zwolnieniami grupowymi. Postanowiono zwrócić się pisemnie do Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego AWS o korzystne skorygowanie przez Klub budżetu nauki i szkolnictwa wyższego.

SPIS TREŚCI

3-cie posiedzenie Prezydium KSN
Wieczór „FIDES ET RATIO”
Sprawozdanie ze spotkania w Katowicach 1.XII.98 r.
Opinia KSN o projektach ustawy o KBN i PIB
Akademickie Centrum Rehabilitacji w Zakopanem
Uchwały Instytutów Atomistyki w Świerku
Rada Główna Szkolnictwa Wyższego
Szkolenie z prawa pracy
Wsparcie z funduszu świadczeń socjalnych
Refleksje

3. Udział KSN w debacie na temat. stanu i możliwości rozwoju nauki i edukacji w Polsce:

We wprowadzeniu J.S.Olędzkiego i następnie w dyskusji stwierdzono, że dramatyczny stan nauki i edukacji w

Polsce - wskutek braku wystarczająco poważnego podejścia do ich problemów kolejnych rządów - powoduje korzystne mobilizowanie się środowiska w różnego rodzaju Komitetach Ratowania Nauki i Edukacji. Ustalono, że konieczne zwiększenie udziału KSN w tych działaniach wymaga scalenia wypracowanych programów częściowych w program kompleksowy dot. nauki i edukacji, przy założeniu, że chodzi zarówno o duży wzrost finansowania tych dziedzin, jak i o zreformowanie ich struktur.

4. Sprawy interwencyjne:

E. Krauze poinformował o prowadzonych sprawach interwencyjnych: (1) sprawa w AM we Wrocławiu, dot. szykan wobec 7 członków Związku, którzy ujawnili przypadek plagiatu i oszustwa naukowego dokonanego przez jednego z samodzielnych pracowników naukowych tej uczelni, (2) sprawy prowadzone w sądach w obronie pracowników PAN, 3) sprawa wadliwego wejścia w spór zbiorowy przez MKK PAN, 4) uczestnictwo prawne w sporach zbiorowych w Instytucie Nawozów Sztucznych w Puławach i w WSP w Olsztynie.

5. Sprawy szkoleń związkowych:

E. Krauze zaproponował zorganizowanie przez KSN cyklu szkoleń związkowych dla przedstawicieli Komisji Zakładowych z organizacji członkowskich KSN, przedstawiając ramowy program szkolenia służby interwencyjnej Sekcji. Zdecydowano o zorganizowaniu wstępnego spotkania szkoleniowego i o przeprowadzeniu sondażu wśród KZ co do pożądanej tematyki szkoleniowej.

6. Sprawy zagraniczne:

Przedstawiciele KSN informowali o swoim udziale w konferencjach międzynarodowych: 1) R. Mosakowski jako członek delegacji rządowej uczestniczył w Światowej Konferencji Szkolnictwa Wyższego UNESCO (w Paryżu, w dniach 5-8.10. 1998 r.), 2) H. Witkowska uczestniczyła w posiedzeniu Stałego Komitetu Szkolnictwa Wyższego i Badań Naukowych EI (w Luksemburgu, 29-30.09.br.). Omówiono organizację i udział KSN w dwóch seminariach Education International w Krakowie: (1) Współpraca i jej rozwój z organizacjami członkowskimi z państw Europy Centralnej i Wschodniej (30.11-1.12.1998 r.), (2) Okrągły Stół - Szkolenie związkowe w krajach Centralnej i Wschodniej Europy nt. Finansowanie, jakość systemów edukacyjnych, uznanie dyplomów w perspektywie zjednoczonej Europy (2-4.12.1998 r.).

7. Założenia ustaw o KBN i Państwowym Instytucie Badawczym:

J. Dudek scharakteryzował założenia dwóch ustaw - nowelizacji ustawy o KBN i ustawowej regulacji Państwowego Instytutu Badawczego - przygotowane przez KBN i przesłane do zaopiniowania m.in. do KSN. Od kilkunastu osób wpłynęły propozycje i uwagi do wykorzystania w opinii KSN, w tym wstępną opinię sformułował Zespół Porozumiewawczy KZ "S" JBR resortu rolnictwa. W oparciu o zebrane uwagi i opinie w najbliższym czasie zostanie przygotowana syntetyczna opinia KSN w tej sprawie.

8. Regulamin KSN:

A. Klementowski przedstawił ujednoczoną wersję Regulaminu KSN, ze zmianami wprowadzonymi na WZD KSN w Bachotku w czerwcu br. Ustalono przeglądnięcie tej wersji, a następnie opublikowanie jako dokumentu obowiązującego.

9. Regulamin pracy Biura KSN:

A. Klementowski i E. Krauze zaprezentowali projekt Regulaminu pracy Biura KSN. Ustalono zgłoszenie w trybie roboczym uwag i propozycji dot. zaproponowanego projektu. Przyjęto propozycję K. Andrzejewskiej określenia Regulaminu posiedzeń Rady i Prezydium KSN, którego projekt przygotowuje wnioskodawczyni.

10. Wolne wnioski i sprawy wniesione:

- A. Klementowski przypomniał ustalony przez Radę KSN terminarz organizacji Komisji i Zespołów KSN (ustalenie składów i ukonstytuowanie się do końca września, przyjęcie planów pracy i harmonogramów działania do końca grudnia 1998 r.
- Ustalono podjęcie zabiegów o uzyskanie środków finansowych z KBN na przygotowanie strony internetowej KSN. Sprawę pilotuje K. Siciński.
- Zdecydowano o zakupieniu skanera na potrzeby KSN
- Przyjęto propozycję B. Jakubowskiej o potrzebie określenia zasad delegowania i rozliczania delegacji w KSN oraz zawierania umów o dzieło lub o pracę, a także wypłat za nie. Projekt przygotowuje Skarbnik KSN.
- Omawiano sprawę wysokości wynagrodzenia dla G. Maciejko za opracowanie ankiety płacowej.
- Ustalono listę członków Prezydium dla których zabiegać się będzie o stałe przepustki do Sejmu.

Sekretarz Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
Albin Klementowski

Uroczysty Wieczór na Politechnice Warszawskiej

„*FIDES ET RATIO*”

Dnia 7 grudnia 1998 roku w Dużej Auli Politechniki Warszawskiej odbył się Uroczysty Wieczór *FIDES ET RATIO*, na którym honorowy Gość i Patron tego spotkania – Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Józef Glemp Prymas Polski wręczył Ich Magnificencjom Rektorom warszawskich wyższych uczelni egzemplarze najnowszej Encykliki Jana Pawła II, zatytułowanej „Wiara i rozum”.

Po wykonaniu przez Orkiestrę Koncertową Wojska Polskiego pod dyr. Grzegorza Mielimąki oraz połączonych chórów akademickich pod dyr. Janusza Dąbrowskiego utworu pod tytułem „Pokój tobie Ojczyźnie”, opartego na poezji Karola Wojtyły, a opracowanego przez Pawła Łukaszewskiego, oraz hymnu *Gaude Mater Polonia*, opracowanego przez Teofila Klonowskiego, wszystkich serdecznie powitał Rektor Politechniki Warszawskiej – Jerzy Woźnicki.

Szczególne pozdrowienia przypadły Księdzu Kardynałowi Józefowi Glemptowi. Podkreślając, że całe środowisko akademickie współpracowało w przygotowywaniu obecnej uroczystości i nawiązując do spotkania Rektorów wyższych uczelni z Papieżem, które miało miejsce na Uniwersytecie Jagiellońskim w czasie ostatniej pielgrzymki Papieża do Polski, Rektor Woźnicki wskazał na wagę treści najnowszej Encykliki Jana Pawła II właśnie dla środowisk intelektualnych.

W odpowiedzi - kilka słów podziękowania i uznania pod adresem wyższych uczelni, a szczególnie pod adresem Politechniki Warszawskiej skierował Ksiądz Prymas. Wyraził nadzieję, że tak piękne ramy, w których *FIDES ET RATIO* jest przedstawiana, nakłonią szerszy krąg osób do zainteresowania się tym dokumentem.

Po tym uroczystym wprowadzeniu przyszła kolej na wspaniałą część artystyczną. Kwartet Wilanowski wykonywał fragmenty utworów Ludwiga van Bethovena, Stanisława Moniuszki i Józefa Haydna. Pomiędzy utworami Jerzy Zelnik odczytywał fragmenty Encykliki *FIDES ET RATIO*, a na wielkich ekranach (tele-bimach) ukazywały się fotografie

„Madonny Europy” Janusza Rosikononia w animacjach komputerowych studentów Politechniki Warszawskiej – Rafała Radzkiego i Tomasza Mińkowskiego.

Wielka aula Politechniki Warszawskiej otoczona koronką subtelnie podświetlonych krużganków była pełna - widzowie i słuchacze stali nawet na balkonach. Obok władz rektorskich uczelni warszawskich, naukowców i studentów tych uczelni, literatów, dziennikarzy obecni byli księża, ojcowie, zakonnice, klerycy Wyższego Seminarium Duchownego, samorządowcy ...

Gdy połączone chóry akademickie UW, SGGW, ATK, PW, Duszpasterstwa Akademickiego Kościoła św. Anny i Zespołu Pieśni i Tańca PW (imponujące podium - około 300 śpiewaków) pod dyr. Ks. Kazimierza Szymonika zakończyły wykonywanie hymnu *TOTUS TUUS* – Henryka Mikołaja Góreckiego, Ksiądz Kardynał Józef Glemp wręczył Rektorom egzemplarze Encykliki i w kilku słowach podziękował wykonawcom za udział w uroczystości.

Obok wymienionych wyżej artystów część muzyczną uświetnili również swą obecnością soliści: Barbara Żarnowiecka, Jacek Leszczykowski, oraz Andrzej Niemierowicz, a także Kwartet Wilanów w składzie: Tadeusz Gadzina, Paweł Łosakiewicz, Ryszard Duż, oraz Marian Wasiółka. Opiekę artystyczną nad całością sprawowała pani Bożena Garus-Hoskuba. Udział wszystkich wykonawców był całkowicie honorowy.

Ostatnim punktem części artystycznej było wykonanie przez Orkiestrę Koncertową Wojska Polskiego hymnu "Bogurodzica" .

Po zakończeniu części artystycznej zaproszeni goście udali się do Małej Auli Politechniki Warszawskiej na bardzo miły poczęstunek, na którym panowała serdeczna atmosfera.

Choć spotkaniu patronowali rektorzy warszawskich wyższych uczelni, to jednak należy tu podkreślić dużą rolę w jego przygotowaniu pomysłodawcom: Forum Inżynierów Polskich i Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechniki Warszawskiej.

Jakub Wesołowski

**Sprawozdanie ze spotkania dotyczącego projektu ustawy
„Prawo o szkolnictwie wyższym”**

Katowice 1 XII 1998 r.

W dniu 1 grudnia 1998 r. na terenie Akademii Ekonomicznej w Katowicach odbyło się spotkanie z udziałem Autorów projektu ustawy "Prawo o szkolnictwie wyższym". Spotkanie zostało zorganizowane przez Krajową i Regionalną Sekcję Nauki NSZZ "Solidarność" przy udziale Komisji Zakładowej NSZZ "S" Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

W ramach spotkania:

- - profesorowie Michał Seweryński i Jan Wojtyła przedstawili założenia autorskiego projektu ustawy "Prawo o szkolnictwie wyższym",
- - Wojciech Pillich - zastępca przewodniczącego KSN w referacie pt. "Prawo o szkolnictwie wyższym a cywilizacyjny i gospodarczy rozwój państwa", przedstawił zasady, które powinny obowiązywać przy tworzeniu wymienionej ustawy,
- - odbyła się ogólna dyskusja nad tezami ustawy.

W spotkaniu wzięli udział:

profesor Michał Seweryński - Uniwersytet Łódzki,
profesor Jan Wojtyła - Akademia Ekonomiczna w Katowicach,
Julian Fercz - KSN
Jerzy Gołuchowski - RSN,
Andrzej Grząślewicz - KSN,
Elżbieta Lipińska-Luczyn - KSN, RSN,
Grażyna Paterna - KZ UŚI. w Katowicach,
Wojciech Pillich - KSN.

Zdaniem autorów uchwalenie ustawy zgodnie z projektem powinno spowodować reformę szkolnictwa wyższego zgodnie z przyjętymi założeniami, a mianowicie:

- I. Integrację i konsolidację systemu szkolnictwa wyższego.
 - II. Umocnienie autonomii szkolnictwa wyższego.
 - III. Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania.
 - IV. Ustawowe gwarancje finansowania szkół publicznych.
 - V. Usprawnienie zarządzania.
 - VI. Racjonalizację zatrudnienia i wynagradzania.
 - VII. Racjonalizację drogi awansu naukowego.
 - VIII. Dostępność kształcenia.
 - IX. Swobodę działalności dydaktycznej.
 - X. Uregulowanie statusu studenta i doktoranta.
- Projekt ustawy w chwili przedstawiania był w końcowym etapie redakcji.

Ad. I. Integracja i konsolidacja systemu szkolnictwa wyższego

Wszystkie uczelnie podporządkowane są MEN. Wyjątek mogą stanowić szkoły MON, MSWiA, szkoły wyznań religijnych. Następuje regulacja zasad działania i uprawnień szkół. Publiczne i niepubliczne szkoły objęte są jedną ustawą, także szkoły zawodowe. Następuje integracja z ustawą o stopniach i tytułach naukowych. Stopnie naukowe uzyskuje się głównie w szkołach akademickich. Jedyne dodatkowo w innych jednostkach. Zachowana jest europejska tradycja uniwersytecka.

Ad II. Umocnienie autonomii szkolnictwa wyższego

Następuje zwiększenie autonomii silnych szkół wyższych. Statuty regulują uprawnienia senatów. Szkoły autonomiczne tworzą *Krajowy Senat Akademicki* (KSA) - reprezentujący samorządność uczelni na poziomie ogólnokrajowym - zmiana w porównaniu do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. W KSA reprezentowane są grupy środowiskowe. Jest to wybierany partner dla władz w zakresie polityki edukacyjnej państwa, ustalania kryteriów rozdziału dotacji dla szkolnictwa wyższego, proponuje rozwiązania problemów szkolnictwa wyższego, ocenia zgodność statutu i działalności władz szkoły z ustawami. Od decyzji KSA szkołom przysługuje odwołanie do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Ustala się kompetencje dla *Konferencji Rektorów Szkół Wyższych* - jako zebrania menadżerów. Nie narzuca się struktury uczelni, może to być struktura wydziałowa, lecz także inna, np. tworzone kolegia.

Ad III. Wysoki poziom nauczania

Powstaje ustawowy system akredytacyjny - *Akademicka Komisja Akredytacyjna* (AKA) - uprawniona do kontroli uczelni. Ustala oraz sprawdza standardy edukacyjne i naukowe, wyraża zgodę na prowadzenie kierunków i nadaje uprawnienia naukowe. Następuje rozdzielenie uprawnień organu o demokratycznym charakterze jakim jest KSA, lecz bez uprawnień decyzyjnych, od AKA która nie będzie kształtowana demokratycznie i ma uprawnienia decyzyjne. Kandydatury do AKA zgłaszają szkoły wyższe i instytuty naukowe spośród profesorów i doktorów habili-

towanych; wyboru dokonuje Premier. AKA będzie liczyć 200-250 osób, częściowo zwolnionych z obowiązków w podstawowym miejscu pracy i dobrze wynagradzanych. AKA działa zamiast CK do spraw tytułu i stopni naukowych.

Ad. IV. Gwarancje finansowania szkół publicznych

KSA opiniuje przyznawanie środków przeznaczanych na szkolnictwo wyższe w budżecie państwa. KSA współdziała z MEN w ustalaniu dotacji dla poszczególnych szkół wyższych; konkretyzuje dotacje. Projekt zakłada, że użytkowane budynki i grunty staną się własnością szkół wyższych. Uczelnie będą zwolnione z podatków; mogą posiadać rachunki dewizowe.

Ad. V. Usprawnienie zarządzania

Następuje wzmocnienie jednoosobowych organów władzy w szkołach wyższych: rektora i dziekanów. Rektor ma wszelkie uprawnienia z wyłączeniem uprawnień wskazanych dla innych organów, np. senatu. Rektor decyduje np. o przejęciu majątku, darowizn, itp. Następuje wzmocnienie pozycji dyrektora administracyjnego - staje się on organem szkoły. Dyrektor powoływany jest przez rektora po zaopiniowaniu przez senat i wchodzi w skład senatu. Ma on prawo podejmować samodzielne decyzje. Zastrzeżenia co do działania dyrektora rozstrzyga senat. W zakresie swoich uprawnień dyrektor administracyjny kontroluje pracę rektora. Jednak nie jest on kanclerzem szkoły.

Nie rozdziela się zarządzania, spraw naukowych i finansowych.

Zatrudnienie większości nauczycieli akademickich następuje na podstawie umowy o pracę. Mianowania zostają ograniczone do profesorów.

Dopuszcza się powołanie *Rady Patronackiej* z otoczenia gospodarczego. Rada nie ma uprawnień decyzyjnych, promuje i pomaga szkole. Może być organem społecznej kontroli szkoły.

Ad VI. Racjonalizacja zatrudnienia i wynagradzania

Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni zatrudniani będą na stałe na podstawie mianowania; inni nauczyciele akademicy na podstawie umowy o pracę. Sprawy zatrudnienia ma regulować Kodeks Pracy. Szkoła będzie sama regulowała okres zatrudnienia asystentów i adiunktów. Nie ogranicza się dla nauczycieli podejmowania dodatkowego zatrudnienia. W statucie może być wymóg zawiadamiania rektora o dodatkowym zatrudnieniu. Nie będzie wymagana zgoda rektora na dodatkowe zatrudnienie. Uzasadnione jest to tym, że osoby wysoko kwalifikowane muszą

spełniać funkcje publiczne. Statut może ograniczyć dodatkowe zatrudnienie.

Wprowadza się podstawowe miejsce pracy - dla uzyskania uprawnień szkoły (ocena AKA}, uprawnień pracowniczych, miejsca odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Zakłada się, że wysokość wynagrodzeń obroni środowisko przed pauperyzacją. Wynagrodzenia w uczelniach składają się z wynagrodzenia podstawowego i premii. Będą ustalone w stosunku do średniego wynagrodzenia w gospodarce i średnio w proporcjach będą wynosiły: asystent : adiunkt : prof. nzw. : prof. zw. jak 1 : 2 : 3 : 4. Będzie dokonywana coroczna waloryzacja wynagrodzeń wynikająca z inflacji. Nastąpi racjonalizacja obowiązków: większe obowiązki - wyższe wynagrodzenie. Premia rekompensuje inne elementy wynagrodzenia, dotychczasowe dodatki. Premia różnicuje zarobki w grupach pracowniczych. Jedyna premia obowiązkowa jest z tytułu funkcji kierowniczych. Wysokie premie mogą być przyznane szczególnie potrzebnym pracownikom. Fundusz premiowy stanowi 20% funduszu płac dla nauczycieli akademickich i 10% dla nienauczycieli.

Brak pensum - zadania dydaktyczne ustalone zależnie od potrzeb. Brak godzin nadliczbowych. Fundusz płac będzie negocjowany ze związkami zawodowymi. Zakłada się utrzymanie 8% funduszu socjalnego, lecz można negocjować fundusz socjalny za ustawowo gwarantowane wynagrodzenia (Negocjacje z Ministerstwem Finansów).

Utrzymuje się obecne uprawnienia emerytalne - wiek, podstawa. (Propozycja może nie uzyskać aprobaty w MF). Projektuje się, że profesor po 30 latach pracy może przejść w stan spoczynku, zachowując wynagrodzenie, tak jak sędziowie i prokuratorzy.

Pomiędzy MEN i związkami zawodowymi będzie negocjowany ogólnokrajowy układ zbiorowy lub zakładowe układy zbiorowe będą negocjowane w uczelniach.

Ad. VII. Racjonalizacja drogi awansu naukowego

Długa droga awansu naukowego - 4 weryfikacje: doktorat, habilitacja, prof. nzw., prof. zw. - nie odpowiada istniejącej w krajach Unii Europejskiej. System należy zbliżyć do obowiązującego w UE.

Habilitacja wystarczy jako potwierdzenie kwalifikacji naukowych potrzebnych do tytułu profesora. Ponadto dla uzyskania tytułu profesora należy spełnić warunek osiągnięć dydaktycznych, mieć dorobek w zakresie kształcenia kadr naukowych, promowanie doktorów, recenzje prac doktorskich.

Wniosek o tytuł profesora opiniowany jest przez senat uczelni mającej uprawnienia habilitowania. Senat popiera wniosek lub odrzuca. Na stanowisko profesora powołuje rektor. Odwołania od decyzji senatu kierowane są do AKA, która może wyznaczyć radę wydziału innej uczelni do opiniowania wniosku.

Nie przewiduje się nadawania tytułu profesora przez Prezydenta.

Szkoły wyższe zwracają się do AKA o wyznaczenie uczelni dla nadania tytułu profesora. AKA zapobiega możliwości przeciążenia niektórych uczelni nadawaniem tytułów profesora.

Nadawanie doktoratu honorowego odbywa się za aprobatą MEN.

Ad. VIII. Dostępność kształcenia

W MEN opracowano 9 sposobów interpretacji konstytucji w zakresie odpłatności za studia. Dzisiejsza praktyka jest sprzeczna z konstytucją, lecz w konstytucji sformułowania są niefortunne.

Autorzy proponują, że studia będą bezpłatne do wysokości dotacji; poza dotacją - płatne. Płatne są także studia dla studentów zagranicznych oraz studia podyplomowe.

Ad. IX. Swoboda prowadzenia dydaktyki

Proces dydaktyczny ustalany jest przez szkoły. Przyznaje się prawo realizacji programu w innych szkołach wyższych, instytutach i zagranicą.

Ad. X. Uregulowanie statusu studenta i doktoranta

Następują ustawowe regulacje praw studentów. Wprowadza się gwarancje odbywania staży. Będzie tworzony *Krajowy Samorząd Studencki*. Doktoranci będą studentami i będą mieli obowiązki studentów. Prawa doktorantów będą ustawowe, nie regulaminowe.

Wojciech Pillich w swoim wystąpieniu przedstawił ocenę naszego kraju - na tle krajów europejskich - jako wymagającego generalnej modernizacji i szczególnych środków na jej zrealizowanie. Realizację tego celu powinno zapewnić także prawo o szkolnictwie wyższym. W prawie tym, podstawowym kryterium powinno być umożliwienie szybkiego gospodarczego i cywilizacyjnego rozwoju państwa. Powinnością twórców ustawy jest przyczynić się do stworzenia prawa dobrego dla państwa, które w drugiej kolejności może odpowiadać pracownikom szkół wyższych. Sprawdzone za granicą regulacje prawne należy

wykorzystać w pierwszej kolejności. Środowisko ludzi nauki powinno być inspiratorem radykalnych zmian. Jednym ze sposobów uaktywnienia środowiska naukowego powinny być zmiany w obowiązującym prawie. Ponadto Ustawa powinna ułatwić utworzenie się środowiska akademickiego na współdziałanie z innymi środowiskami naukowymi w realizacji zadań dydaktycznych i naukowych.

Andrzej Grząślewicz odniósł się do niektórych propozycji projektu. Przypomniał stanowisko KSN z lutego 1998 r. (znane autorom projektu) a także stanowiska Komisji Zakładowych uczelni Krakowa i Warszawy, w których podstawowym postulatem jest przyjęcie w zakresie stopni naukowych i stanowisk rozwiązań bliskich modelowi anglosaskiemu poprzez uznanie, że doktorat upoważnia do pełnienia w uczelniach wszelkich funkcji dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych. Przedstawiony projekt jest w opozycji do tych stanowisk, niczego istotnego nie zmienia, promuje w dalszym ciągu tę grupę nauczycieli akademickich, którą najbardziej dotknęła patologia nadmiernego uprzywilejowania.

Czesi i Węgrzy, nasi partnerzy w procesie włączania się w struktury europejskie odeszli od rozwiązań będących pozostałościami po systemie komunistycznym i w przyjętych aktach prawnych zrezygnowali z podwójnego doktoratu. Habilitacja w szczątkowej postaci pozostaje w Niemczech i Austrii, i nie można jej porównywać z polską, gdyż ma zupełnie inne cele i odbywa się w zupełnie innym otoczeniu. Habilitacji nie przewiduje także system francuski, chociaż wiele osób w Polsce podaje Francję jako przykład kraju w którym habilitacja jest stopniem naukowym.

W przedwojennym polskim prawie habilitacja nie była stopniem naukowym, stanowiła tylko lokalne (wydziałowe) uprawnienie do prowadzenia wykładów. Z habilitacji zrobiono w Polsce stopień naukowy dopiero w okresie gomułkowskim, w latach sześćdziesiątych, i kojarzenie jej z polską tradycją jest całkowitym nieporozumieniem. Przedstawiony projekt, podobnie jak obowiązująca obecnie ustawa, przeszkadza w uprawianiu niezbędnych obecnie badań zespołowych, gdyż wymaga indywidualizacji opracowania tak przy doktoracie, jak przy habilitacji. Bardzo ważną wadą prezentowanego projektu jest fakt stawiania naszych nauczycieli akademickich od razu na starcie w gorszej sytuacji od ich odpowiedników w krajach zachodnich, gdyż wydłuża okres dochodzenia do samodzielności tak dydaktycznej jak naukowej i to w sytuacji, gdy na zachodzie ten okres się skraca poprzez rozwój studiów doktoranckich (badających głównie predyspozycje do

pracy naukowej) a nawet poprzez rezygnację z wymagania magisterium od osób przygotowujących doktorat.

Należy także bardzo dokładnie rozważyć konstrukcję i zadania AKA - urzędniczy charakter proponowanej instytucji powoduje, że trudno oczekiwać, że będzie ona działała lepiej od instytucji obecnie istniejących (będą ją przecież tworzyli ci sami ludzie), natomiast proponowana konstrukcja czyni ją bardzo kosztowną. Może nie należy startować od razu od tak rozbudowanej maszyny.

Na koniec swej wypowiedzi A. Grząślewicz stwierdził, że obecny okres sprzyja przeprowadzeniu dogłębnych zmian w szkolnictwie wyższym, gdyż niezwykle zwiększone zadania dydaktyczne uczelni nie tylko nie wymuszają, ale często nawet nie pozwalają zwalniać pracowników, co w naturalny sposób osłabia opór przeciwko koniecznym zmianom.

Julian Fercz (reprezentujący pracowników nie będących nauczycielami akademickimi) zauważył, że w wersji wstępnej omawianego projektu pominięto uprawnienia, jakie niektórzy pracownicy wyższych uczelni (kustosze, starsi bibliotekarze i starsi dokumentaliści) uzyskali na mocy ust.2 artykułu 77 „Ustawy o szkolnictwie wyższym” z 1990 roku. Idzie o krótszy dzień pracy i dłuższy urlop. Są to prawa

nabyte, których rząd solidarnościowy ze względów zarówno społecznych, jak politycznych i etycznych nie powinien pracownikom odbierać. W szczególności niedopuszczalne jest zabranie ich tym pracownikom, którzy obecnie z nich korzystają

Ponadto mówca zaproponował, by do pracowników bibliotecznych i informatycznych, którzy w projekcie włączeni zostali do grupy nauczycieli akademickich, dołączyć niektórych archiwistów.

Wyjaśnienia wymaga zamiar obniżenia funduszu premiowego do 10% dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, co oznacza dyskryminację nienauczycieli.

Uwagi.

Autorzy projektu ustawy nie widzą możliwości uwzględnienia uchwały Walnego Zebrania Delegatów KSN podjętej w Bachotku.

W zrealizowaniu zadania VI Autorzy dostrzegają ważną rolę dla Związków Zawodowych.

Przedstawiono stanowiska uczestników spotkania, jednak nie było czasu na dyskusję.

Wydaje się, że słuszne założenia ustawy, mają być uzyskane sposobami, które według wstępnej oceny mogą być nieskuteczne. Może się zdarzyć, że z reformy pozostaną zwiększone obowiązki, bez zmiany statusu nauczycieli akademickich.

Gliwice, 29.12.1998 r.

Wojciech Pillich
Andrzej Grząślewicz

OPINIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „Solidarność”

• PROJEKTACH ZAŁOŻEŃ DO:

- ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych,**

- **ustawowych rozwiązań dotyczących Państwowego Instytutu Badawczego.**

Przedstawione do zaopiniowania założenia do projektów ustaw opracowane przez Komitet Badań Naukowych wywołały duże zainteresowanie w środowisku naukowym reprezentowanym przez Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność”. Nasze środowisko uznaje porządkowanie sfery nauki za ważne również z uwagi na utrzymujące się od wielu lat niedofinansowanie badań naukowych z budżetu państwa oraz niewystarczający popyt na nie ze strony transformującej się polskiej gospodarki. Uważamy jednak, że propozycje KBN są zbyt fragmentaryczne i pragniemy traktować je jedynie jako pewien etap w procesie reformowania całego systemu nauki.

Oczekujemy, że zakładanym zmianom legislacyjnym towarzyszyć będą również inne skuteczne działania, które wpłyną na zwiększenie nakładów na badania, poprawiając znacząco kondycję finansową jednostek naukowych, zwiększą efektywność ich działania i zapewnią w najbliższej perspektywie funkcjonowanie jednostek naukowych na zasadach porównywalnych z obowiązującymi w Unii Europejskiej.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji na podstawie zebranych uwag i propozycji środowiska związkowego NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” przedstawiamy niżej naszą opinię o projektach założeń do:

- ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych,
- ustawowych rozwiązań dotyczących Państwowego Instytutu Badawczego.

1. UWAGI OGÓLNE.

1.1. Uwagi do założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych.

Uważamy, że:

- 1.1.1. słuszne jest oddzielenie funkcji wykonawczych Komitetu Badań Naukowych od jego funkcji stanowiących. Wydzielenie funkcji stanowiących i przyznanie ich Przewodniczącemu KBN oznacza przyjęcie rozwiązań prowadzących do przekształcenia KBN w instytucję zbliżoną do typowego ministerstwa. Umacnia to pozycję Przewodniczącego KBN na forum Rady Ministrów i może sprzyjać zwiększeniu zaangażowania w sprawach nauki. Takie rozwiązanie prawne powinno oznaczać również zwiększenie odpowiedzialności KBN i rządu za szansę rozwojowe nauki w Polsce. Przewodniczący KBN powinien być odpowiedzialny także za prowadzenie aktywnej polityki innowacyjnej i naukowo-technicznej sprzyjającej tworzeniu się popytu na badania prowadzone w krajowych ośrodkach naukowych.
- 1.1.2. w związku z prowadzonymi negocjacjami w sprawie przystąpienia Polski do UE w założeniach powinno się wymienić, które z propozycji zmian wynikają z ustaleń podjętych w procesie negocjacji. Stanowi to ważny problem, ponieważ w dyskusjach często używa się (i nadużywa) argumentów o nieprzystawalności organizacyjnej i ekonomicznej polskich i zachodnich jednostek naukowych,
- 1.1.3. propozycja zawarta w pkt. 13. „Założeń...” jest słuszna ponieważ wszystkie krajowe podmioty prowadzące badania naukowe powinny mieć równoprawny dostęp do środków budżetowych przeznaczonych na naukę,
- 1.1.4. do czasu zaniku podziału nauki na pionowy w założeniach powinny się znaleźć gwarancje reprezentacji poszczególnych pionów nauki w organach wybieralnych KBN. (Rozwiązanie podobne jak w wyborach rad naukowych jednostek badawczo-rozwojowych - określona reprezentacja poszczególnych środowisk pracowniczych),

1.1.5. w skład członków Komitetu powoływanych z urzędu powinni wchodzić ministrowie resortów odgrywających wiodącą rolę w realizacji zadań mających na celu dynamiczny rozwój państwa oraz przystosowanie gospodarki do wymagań UE tj: Gospodarki, Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Zdrowia, Obrony Narodowej, Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,

1.1.6. brak w założeniach bezterminowych zwolnień prywatyzowanych JBR od podatku dochodowego w zakresie dotyczącym działalności naukowej z góry przekreśla szansę na wywalczenie takiego zapisu. Jest to sprzeczne z dotychczasowymi deklaracjami KBN na ten temat i poważnie zniechęci dużą część jednostek badawczo-rozwojowych do przekształceń własnościowych.

1.2. Uwagi do założeń projektu ustawowych rozwiązań dotyczących Państwowego Instytutu Badawczego.

Koncepcja zawarta w projekcie założeń do ustawowych rozwiązań dotyczących Państwowego Instytutu Badawczego wskazuje na zawężenie zakresu instytucji naukowych, z jakich będą wylaniane państwowe instytuty badawcze. Słabością tej koncepcji jest to, że do restrukturyzacji systemu nauki w Polsce, zamiast podejścia kompleksowego, przyjęto podejście sektorowe.

Podejście kompleksowe w naszym rozumieniu oznacza najpierw analizę kierunkowych ważnych potrzeb badawczych państwa i możliwości ich efektywnej realizacji, a następnie takie przeorganizowanie instytucji naukowych, aby znikły podziały sektorowe, zaś instytucje naukowe tworzyły spójny, wewnętrznie powiązany system, wzajemnie uzupełniających się i współpracujących ze sobą instytucji naukowych.

Oznacza to również odejście od dotychczasowego, rozproszonego i nieefektywnego systemu rozdrobionych instytucji naukowych o pokrywającej się działalności, powołanych do rozwiązywania problemów poszczególnych gałęzi przemysłu, na rzecz instytucji bardziej zintegrowanych, zorganizowanych w sposób umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów o istotnym znaczeniu dla państwa, bez względu na miejsce ich występowania, przy efektywnym wykorzystywaniu środków.

Naszym zdaniem, w takim właśnie kontekście powinny być tworzone państwowe instytuty badawcze, a nie jak to wynika z założeń, w oderwaniu od działalności naukowej prowadzonej w wyższych uczelniach oraz placówkach i instytutach PAN.

Tymczasem, niestety, z przedstawionej koncepcji „Założeń” wynika, że PIB tworzone będą w obszarze JBR, w szczególności jako placówki wykonujące zadania o charakterze „służb publicznych” oraz prowadzące obsługę badawczą „odbiorców rozproszonych”.

W naszym ujęciu „służba”, jaką pełni placówka nie jest istotnym wyróżnikiem typującym placówkę jako PIB. Status placówki naukowej pełniącej, służbę, a nie prowadzącej rozwojowych badań naukowych, powinien być uregulowany odrębnymi zapisami.

Propozycje dotyczące roli Rady Naukowej i sposobu wylaniania dyrektora instytutu usytuują wszystkie Państwowe Instytuty Badawcze w roli „krótko prowadzonej służby”, a także treść p.1.2. nie rozprasza wątpliwości co jest istotą utworzenia Państwowego Instytutu Naukowego.

Państwowym instytutem naukowym powinny być placówki naukowe, które prowadzą badania naukowe:

- o znaczeniu strategicznym dla państwa,
- istotne dla rozwoju społecznego, kulturowego, gospodarczego, cywilizacyjnego, których działalność powinna być utrzymana bez względu na bezpośrednie zapotrzebowanie rynku, w tym też placówki prowadzące obsługę badawczą odbiorców rozproszonych i pełniące rolę służb publicznych.

Wyrażając przekonanie, że zaproponowane przez nas podejście zostanie wykorzystane w procesie przygotowawczym do tworzenia PIB-ów uważamy, że całość przedstawionych „Założeń” sprawia wrażenie dobrej propozycji wyjściowej do prawnego umocowania tego typu placówek naukowych.

- 1.2.1. Uważamy za słuszną koncepcję powoływania państwowych instytutów badawczych w ramach znowelizowanej ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych,
- 1.2.2. uważamy, że sformułowanie „organy odpowiadające za programowanie działalności PIB powinny zapewnić niezbędne finansowanie przy zachowaniu samodzielności instytutu” jest właściwe,
- 1.2.3. Jeśli zreformowana polska gospodarka będzie silna, to badania prowadzone będą zarówno w PIB jak i w laboratoriach ugrupowań gospodarczych,
- 1.2.4. należy rozpatrzyć, czy w gronie PIB nie powinno się znaleźć miejsce dla instytutu stosunków międzynarodowych i integracji europejskiej? Chodzi o tego rodzaju służbę publiczną dla odbiorców rozproszonych i nie tylko w sytuacji, w której np. integracja europejska czy euroatlantycka należy do priorytetów politycznych, natomiast w praktyce można często zauważyć braki i to nawet na najwyższych szczeblach decyzyjnych,
- 1.2.5. W założeniach do regulacji prawnych dotyczących PIB powinny się znaleźć zapisy określające zasady udostępniania wyników badań innym jednostkom naukowym.

2. UWAGI SZCZEGÓŁOWE

2.1. Uwagi do założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych.

- 2.1.1. proponujemy w pkt. 2.1.a. 2.1.g zmianę przyjętej terminologii „technologia” na „technika”,
- 2.1.2. realizacja zadań komitetu pkt 2.1. powinna być prowadzona nie tylko na wniosek Przewodniczącego, lecz także z inicjatywy Komitetu,
- 2.1.3. w pkt 2.1b. treść jest niejasna proponujemy sprecyzowanie,
- 2.1.4. proponujemy zmienić kolejność pkt. 2.1 c. z 2.1.d.,
- 2.1.5. proponujemy uzupełnienie pkt. 2.2. o „projekty badawcze i projekty celowe”,
- 2.1.6. proponujemy dodać pkt. 4.16 o brzmieniu: „opiniowanie umów zawieranych między krajowymi i zagranicznymi podmiotami gospodarczymi dotyczących przekształceń własnościowych, w celu zapewnienia uczestnictwa krajowym jednostkom naukowo-badawczym w rozwoju przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym,
- 2.1.7. proponujemy dodać pkt. 4.17. o brzmieniu: „promowanie wdrażania opracowań, naukowych, zwłaszcza konstrukcji i technologii będących rezultatem projektów badawczych, w tym celowych przez wprowadzanie okresowej ulgi podatkowej,
- 2.1.8. w pkt 6 proponuje się usunąć liczbę 12, (Liczba zespołów powinna być ustalana przez PKBN, z jego inicjatywy lub na wniosek Komitetu),
- 2.1.9. w ordynacji wyborczej należy zapewnić bierne i czynne prawo wyborcze wszystkim pracownikom od stopnia doktora wzwyż,
- 2.1.10. postuluje się wprowadzenie trybu odwoławczego od wystawionych opinii i ocen projektów badawczych. Zgłoszone odwołanie z uzasadnieniem na piśmie powinno być rozpatrywane przez nowy zespół jawnie i w obecności autorów lub przynajmniej kierownika zespołu zgłaszającego projekt badawczy.

2.2. Uwagi do założeń projektu ustawowych rozwiązań dotyczących Państwowego Instytutu Badawczego.

- 2.2.1. do punktu 1.2 proponuje się wprowadzić zapisy:
 - ochrony zdrowia zwierząt,
 - ochrony rolnictwa i ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - wykonywanie ekspertyz, opinii, badań na rzecz organów państwowych służących do podejmowania decyzji przy realizacji polityki państwa,
- 2.2.2. Zatrudnienie w PIB

System zatrudniania powinien respektować zasadę stabilności, która zapewnia atmosferę bezpieczeństwa, systematyczny rozwój pracownika co sprzyja umocnieniu pozycji jednostki naukowej. Pozbawienie pracownika miejsca pracy powinno mieć ważne powody określone prawem. Zatrudnianie kontraktowe powinno być dopuszczalne, lecz nie powinno być traktowane jako główna zasada zatrudniania, (kodeks pracy). Instytut powinien posiadać stabilną kadre.

2.2.3.. proponujemy uzupełnić zapis w pkt. 3.3.wymaga zgody organu nadzorującego lub Ministra Skarbu „oraz uzgodnienia z Radą Naukową i zaopiniowania przez Związki zawodowe”.....

2.2.4. proponujemy zmianę zapisu w pkt. 7. „Rada Naukowa PIB działa zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych. w sprawach nieuregulowanych inaczej w Założeniach”.

2.2.5. do pkt. 9. Mankamentem jest niesprecyzowanie trybu przekształcania JBR w PIB,

2.2.7. proponuje się wprowadzenie w ustawie o PIB zapisów o opiniowaniu przez Związki Zawodowe:

- statutu PIB.
- tworzenia, łączenia, podziału, reorganizacji i likwidacji instytutu,
- powoływania na stanowiska kierownicze.
- zbycie albo nabycie środków trwałych o znacznej wartości, a także obciążenie nieruchomości.

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”
/-/ Janusz Sobieszczański

Niepewna przyszłość sanatorium akademickiego w Zakopanem – wobec wchodzących w życie reform terytorialnych i zdrowotnych – zaniepokoiła środowisko akademickie. Publikujemy list Przewodniczącego KSN do Ministra MEN w tej sprawie oraz, na następnej stronie, historię powstania tej placówki. (red.)

Warszawa, 19 grudnia 1998 r.

Szanowny Pan
Prof. Mirosław Handke
Minister Edukacji Narodowej

Szanowny Panie Ministrze

Około miesiąca temu do Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” dotarły niepokojące sygnały o przyszłości sanatorium akademickiego w Zakopanem, oficjalnie nazywanym Akademickim Centrum Rehabilitacji.

Inicjatywa utworzenia ośrodka leczniczego dla młodzieży akademickiej powstała na początku wieku. Sanatorium akademickie zbudowano w Zakopanem przed II wojną światową, w znacznym stopniu ze składek studenckich. Do dzisiaj służyło ono młodzieży akademickiej i całej społeczności akademickiej w Polsce.

Obecnie istnieje bardzo poważne niebezpieczeństwo, że wskutek zasadniczych zmian prawa o służbie zdrowia sanatorium to przestanie służyć społeczności akademickiej. W najczarniejszych scenariuszach mówi się o doprowadzeniu sanatorium do upadłości i sprzedaży. Oznaczałoby to, pod osłoną przepisów prawa, roztrwonienie własności wspólnej.

Na przestrzeni lat zmieniało się formalne usytuowanie sanatorium, szczególna jednak odpowiedzialność za losy sanatorium akademickiego przypada Ministerstwu Edukacji Narodowej. Dlatego, w pierwszej kolejności, zwracam się do Pana Ministra o podjęcie pilnych i zdecydowanych działań, aby Akademickie Centrum Rehabilitacji w dalszym ciągu służyło młodzieży akademickiej i, w miarę możliwości, całemu środowisku akademickiemu.

Deklaruję włączenie się do tych działań Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Według naszego wstępnego rozeznania problem ma wymiar formalno-prawny i finansowy.

Jeżeli przyjmiemy, że sprawiedliwym i właściwym jest, aby ACR służyło całemu środowisku akademickiemu w Polsce, to tak postawione zadanie przekraczałoby zakres kompetencji samorządu wojewódzkiego. (W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa w art.2.2. jest: „Do zakresu działania samorządu województwa należy wykonywanie zadań publicz-

nych o charakterze wojewódzkim,...”). Słusznym byłoby więc, aby obecne uprawnienia Wojewody Krakowskiego względem ACR przejął organ lub instytucja o zasięgu krajowym. Sądzymy, że mogłyby wtedy wchodzić w grę dwa rozwiązania: uprawnienia względem ACR przejmuje Ministerstwo Edukacji Narodowej (ewentualnie wraz z Ministerstwem Zdrowia i Opieki Społecznej) lub instytucja stworzona w wyniku solidarnego działania uczelni polskich.

Oddzielnym problemem jest droga do osiągnięcia celu. Wg opinii radcy prawnego KSN, dla zmiany statusu prawnego ACR wymagana jest likwidacja obecnego zakładu opieki zdrowotnej w trybie art.36 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, tj. w drodze uchwały organu Samorządu województwa małopolskiego i przekazanie jego majątku podmiotowi, który miałby utworzyć nowy zakład opieki zdrowotnej.

Przejęcie ACR, z mocy prawa, w aktualnej jego formie organizacyjnej, przez podmiot inny niż jednostka samorządu terytorialnego - wymaga w ocenie radcy prawnego KSN - zapisu ustawowego stanowiącego, że uprawnienia organu, który utworzył ACR przejmuje z określoną datą określony podmiot. Konkretna koncepcja funkcjonowania ACR może jednak wymusić dalej idące zmiany w przepisach.

Podstawą finansowania ACR powinno być finansowanie poprzez Kasy Chorych. Ponieważ podpisanie umowy pomiędzy zakładem opieki zdrowotnej i Kasą Chorych jest rezultatem zgodnej woli obu stron, powinny być przewidziane rozwiązania stwarzające, od strony podmiotu przejmującego uprawnienia, stosowne zabezpieczenia finansowe dla ACR.

Ten list załączam do wiadomości wielu osób, licząc na stworzenie szerszego wsparcia w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
/-/Janusz Sobieszkański

Do wiadomości:

Przewodnicząca Komisji Sejmowej Edukacji Nauki i Młodzieży, poseł Grażyna Staniszevska,
Przewodniczący Klubu Parlamentarnego AWS, poseł Marian Krzaklewski,
Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, prof. Aleksander Koj,
Przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, prof. Andrzej Pelczar,
Wojewoda Krakowski, pan Ryszard Masłowski,
Przewodniczący Sejmiku Wojewódzkiego Województwa Małopolskiego, pan Adam Sonik,
Rektor Politechniki Warszawskiej, prof. Jerzy Woźnicki,
Poseł Ewa Tomaszewska,
Poseł Ewa Trela,
Poseł Andrzej Smirnow,
Poseł Leszek Szewc,
Poseł Andrzej Woźnicki,
Dyrektor Akademickiego Centrum Rehabilitacji, pan Jacek Albrecht.

Warszawa, dnia 20 marca 1995 r.

AKADEMICKIE CENTRUM REHABILITACJI **Zakopane, ul. Ciągłówki 9**

(dane historyczne)

1. W 1901 roku z inicjatywy dr med. Józefa Żychonia oraz dr Ed. Brzezińskiego powstała w Zakopanem „Pomoc Bratnia” — filia tajnej organizacji studenckiej założonej w 1889 r. przy Uniwersytecie Warszawskim, której celem było gromadzenie funduszy na pomoc chorej na gruźlicę młodzieży akademickiej.

2. W 1911 roku z zebranych pieniędzy zakupiono działkę, na której zostały wybudowane trzy budynki drewniane przeznaczone dla „Bratniej Pomocy”. W okresie wojny mieścił się w nich szpital dla żołnierzy-legionistów. W 1920 roku ponownie przejęła je „Bratnia Pomoc”.

3. W roku 1924 opiekę nad wyżej wymienionymi budynkami sanatoryjnymi przejęła powołana przez Rząd RP Rada Naczelna d/s Pomocy Młodzieży Akademickiej, którą w latach trzydziestych kieruje Wł. Raczkiewicz - marszałek senatu RP. Budynki te ze względu na szczupłość miejsca nie zaspokajały rosnących potrzeb ówczesnej 40-tysięcznej społeczności akademickiej.

4. W 1928 roku, na miejscu dawnych budynków rozpoczęto budowę wielkiego, nowoczesnego obiektu sanatoryjnego, zaprojektowanego przez arch. Józefa Gałzewskiego — prof. ASP w Warszawie i Krakowie. Zrealizowany projekt o funkcjonalnej architekturze, którego kubatura wynosiła 39.000 m³, uwzględniał europejskie rozwiązania techniczne i przestrzenne i kosztował ok. 2.200.000 zł, w tym ze składek:

- studentów 650.000 zł;
- fundacji prywatnych m.in. W-wskiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych, Zjednoczonych Zakładów Przemysłowych K. Scheiblera i L. Grohmana w Łodzi, Tomaszewskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu oraz od osób prywatnych — 500.000 zł;
- fundacji rządowych - 140.000 zł;
- kredyt BGK - 1.000.000 zł.

Patronat nad budową sanatorium objął Prezydent RP Ignacy Mościcki. Sanatorium to było pierwszym w Europie Środkowej tego rodzaju zakładem leczniczym dla młodzieży akademickiej.

5. 12 czerwca 1932 roku JM Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Konstanty Michalski w obecności MWRiOP i przedstawicieli stowarzyszeń akademickich dokonał otwarcia obiektu. Dyrektorem Sanatorium Akademickiego został dr med. Stefan Jasinski. Funkcję tę pełnił do roku 1950 (z wyłączeniem okresu okupacji). Kontynuatorem dobrych tradycji był dr Jan Jaworski pełniący obowiązki dyrektora do 1982 r.

6. W latach 80-tych Sanatorium Akademickie przekształcone zostało w Akademickie Centrum Rehabilitacji. Ciągłe zmiany administracji, niekompetencja i nihilizm, a czasem świadoma zła wola, nie sprzyjały dobremu funkcjonowaniu sanatorium. Postępująca szybka degradacja tego wspaniałego obiektu widoczna jest obecnie na każdym kroku. Wspaniałe pomieszczenia — przeszklone tarasy widokowe — są obecnie przechowalnią rupieci. Ciekące krany, niszczące podłogi i stropy zauważyć można w każdym pomieszczeniu. Tymczasem najładniejsze pomieszczenia od strony południowej, przeznaczone dawniej dla kuracjuszy, zajmowane są obecnie przez administrację. Do 1982 r. administracja zajmowała pokoje położone od strony północnej budynku, w tym również gabinet dyrektora.

7. Akademickie Centrum Rehabilitacji, które jako jedyne w Polsce posiada tak wielkie zasługi i tradycje w opiece zdrowotnej środowiska akademickiego we wcześniejszych okresach swego działania, jest własnością polskiej młodzieży akademickiej. Winno ono zostać w rękach prawowitych właścicieli, służąc dalej, zapadającej coraz bardziej na zdrowiu społeczności studenckiej — w tym również na gruźlicę.

Opracowała:
dr Teresa Kotaszewicz

UCHWAŁY INSTYTUTÓW ATOMISTYKI W ŚWIERKU

UCHWAŁA Nr 1

Zebrania Delegatów Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność”

Instytutów Atomistyki w Świerku

przyjęta w dniu 15.12.1998 r. na Nadzwyczajnym Zebraniu.

Dotyczy wniosku Ewy Sikorskiej-Treli, Posłanki na Sejm RP, o przekazanie kwoty 200 ml zł na dofinansowanie działalności statutowej instytutów sfery Nauki Edukacji i Techniki (NET) w r.1999.

Po kilkunastu latach niedofinansowania sfera NET w Polsce, poza nielicznymi wyjątkami, **jest w stanie głębokiego kryzysu**. Jego symptomy opisano już wielokrotnie w listach otwartych sygnowanych przez różne osoby i grupy naukowców, kierowanych do Sejmu i Senatu, Rządu i partii politycznych RP (np. list naukowców Polskiej Atomistyki z dn. 18 września 1996, listy Grupy Kontaktowej „Kawęczyn 96”, ostatnio Apel Komitetu Ratowania Nauki Polskiej, publikacje prof. prof. A.K.Wróblewskiego, P.Urbańczyka, K.Dołowego, i wiele innych). Jesteśmy w szczególnym stopniu świadomi luki pokoleniowej i systematycznego **zaniku** kadry Instytutów Atomistyki, co w pierwszym rządzie jest konsekwencją nędznych uposażeń. Ujmując rzecz szerzej, aby stworzyć niewielką bodaj szansę przetrwania kadr instytutów sfery NET do chwili, gdy możliwy będzie rzeczywisty wzrost nakładów i rozwój, trzeba **pilnie podwyższyć właśnie finansowanie statutowe instytutów sfery NET. Popieramy więc gorąco wniosek Posłanki Ewy Sikorskiej-Treli.**

Jest dla nas jednocześnie oczywiste, że jednorazowe dofinansowanie w/w sumą jest kroplą w morzu potrzeb narosłych od lat. Jeśli Polska ma być krajem reprezentującym bodaj przeciętny potencjał cywilizacyjno-produkcyjny, kariery życiowe w zawodach trudnych a niezbędnych **muszą ponownie stać się atrakcyjne dla ludzi młodych**. Konieczne jest więc skokowe, co najmniej trzykrotne, podwyższenie nakładów budżetowych na Naukę, Edukację i Technikę. Bez tego

spadniemy ostatecznie do roli kolonii - w najlepszym razie do roli zaplecza turystycznego, rynku zbytu i źródła taniej siły roboczej dla Europy Zachodniej.

Przewodniczący Zebrania
/-/Dr Jan Ogłaza

UCHWAŁA Nr 2
Zebrania Delegatów Międzyzakładowej Organizacji Związkowej
NSZZ „Solidarność”

Instytutów Atomistyki w Świerku
przyjęta w dniu 15.12.1998 r. na Nadzwyczajnym Zebraniu.

Dotyczy polityki państwa wobec nauki w Polsce.

Zebranie Delegatów MOZ NSZZ „Solidarność” Instytutów Atomistyki w Świerku wyraża sprzeciw wobec kontynuowania przez koalicję rządową AWS_UW haniebnej polityki wyniszczania prowadzonej wobec nauki polskiej.

Koalicja grzeszy brakiem wizji i woli rozwoju nauki w Polsce.

Rząd nie posiada żadnej strategii działania poza systematycznym ograniczaniem procentowego nakładu na naukę z budżetu państwa aż do aktualnego poziomu deklasującego nasz kraj cywilizacyjnie.

To gorzej niż zbrodnia, to błąd.

Przewodniczący Zebrania
/-/Dr Jan Ogłaza

RADA GŁÓWNA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

UCHWAŁA
Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
z dnia 17 grudnia 1998 r.

w sprawie projektu budżetu na rok 1999 w zakresie szkolnictwa wyższego

W nawiązaniu do pisma Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 listopada 1998 r., na podstawie art. 42 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 - z późniejszymi zmianami), Rada Główna stwierdza, co następuje:

§ 1

Projekt budżetu na rok 1999 w dziale 81 „Szkolnictwo wyższe”, w opinii Rady, nie odpowiada współczesnemu postrzeganiu roli szkolnictwa wyższego w rozwoju kulturowym, cywilizacyjnym, społecznym i ekonomicznym kraju. Nie uwzględnia on w szczególności znaczenia i funkcji szkolnictwa wyższego w procesach transformacji gospodarki i wdrażania reform społecznych.

Projekt budżetu nie spełnia realistycznie określonych postulatów i oczekiwań Rady, tak co do wysokości planowanych wydatków na szkolnictwo wyższe (w zestawieniu z realizowanymi przez to szkolnictwo zadaniami edukacyjnymi i badawczymi, a w szczególności z ich dynamicznym w ostatnich latach wzrostem), jak i co do struktury planowanych wydatków, a przede wszystkim co do wielokrotnie wnoszonych przez Radę propozycji zmian metodyki konstruowania tej części budżetu poprzez wyrażne uwzględnienie szczególnego wzrostu zadań edukacyjnych.

Rada Główna przedstawi następujące uzasadnienie powyższej opinii oraz uwagi odnośnie ogólnych problemów związanych, tak z opiniowanym projektem budżetu jak i ze strategią rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce, dla której budżet państwa jest jednym z najważniejszych instrumentów realizacji.

§ 2

1. Przyjęta w projekcie budżetu szkolnictwa wyższego na 1999 r. wysokość wydatków, wynosząca 0,84% planowanej wielkości PKB (1,30% PKB łącznie z nakładami na naukę, wobec 1,27% w 1998 r. i 1,34% PKB w latach 1996-1997), nie zapowiada nawet inicjacji procesu znaczącego powiększania środków budżetowych na to szkolnictwo. Pozostaje to w sprzeczności z Rezolucją Sejmu RP z 13 października 1995 r. w sprawie założeń polityki edukacyjnej państwa i finansowania szkolnictwa wyższego i nauki, a także z wielokrotnie zgłaszanymi postulatami RG (stanowisko RG Nr 12 z dnia 19 czerwca 1997 r.). Z uwagi na ponad 60% wzrost liczby studentów studiów dziennych w latach 1990-1997, nastąpiło znaczne obniżenie realnej dotacji na 1 studenta, co należy zakwalifikować jako głęboki regres.

2. Realny wzrost wydatków o 8,6%, w tym na wydatki bieżące o 5,8% w roku 1999 - w zestawieniu ze wzrostem liczby studentów studiów dziennych w uczelniach państwowych o 7,0% - nie zahamuje, wg opinii RG, pogarszających się warunków kształcenia w państwowych szkołach wyższych, w których już od kilku lat przekroczono dopuszczalne obciążenie kadry nauczającej.

§ 3

1. Rada Główna z ubolewaniem stwierdza, iż planowane wydatki płacowe na wynagrodzenia osobowe, których realny wzrost ma wynieść zaledwie około 2,0% w kontekście 7% wzrostu zadań musi powodować nasilanie się niekorzystnego zjawiska wieloetatowości, obejmującego już nie tylko pracowników z tytułem i stopniami naukowymi ale także asystentów. Przy okazji trzeba zauważyć, iż planowane w budżecie przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 1999 r. (w skali ogólnopolskiej), obejmujące wynagrodzenia osobowe wraz z podwyżką płac oraz wypłatami dodatkowych wynagrodzeń rocznych wyniesie 1 420 zł, wobec 1 500 zł w sektorze przedsiębiorstw. RG wielokrotnie ostrzegała przed negatywnymi, dla jakości kształcenia i perspektyw rozwoju naukowego młodej kadry akademickiej, konsekwencjami utrzymywania poziomu płac nie odpowiadającego wymaganym kwalifikacjom kadr w szkolnictwie wyższym.

2. W związku ze stosowaną nadal przy opracowaniu budżetu na rok 1999 metodą finansowania z dotacji budżetowej limitów wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi od płac dla pracowników cywilnych uczelni na poziomie 96,1%, RG stwierdza, że aczkolwiek nie jest przeciwna zasadzie poszukiwania przez uczelnie pozabudżetowych źródeł finansowania dodatkowych wypłat wynagrodzeń, to uważa, że przyjęte rozwiązania zaciemniają obraz rzeczywistej sytuacji uczelni w zakresie gospodarki wynagrodzeniami.

§ 4

W odniesieniu do planowanych wydatków budżetu na pomoc materialną dla studentów, osobnego ustosunkowania się wymaga kwestia pomocy materialnej dla studentów, osobnego ustosunkowania się wymaga kwestia pomocy stypendialnej oraz dotacji na Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich.

1. W projekcie budżetu na rok 1999 wielkość przeznaczonych na ten cel środków wzrasta realnie o 3,1%. Nie można jednak nie odnotować niskiego poziomu kalkulacyjnego średniomiesięcznego stypendium, który ma kształtować się na poziomie 165,4 zł, a więc realnie zmniejszy się o ok. 4,8% w porównaniu z rokiem 1998. Utrzymywanie niskiego poziomu stypendiów - wg opinii Rady - wpływa negatywnie na systematyczność i sprawność studiowania, gdyż skłania studentów studiów dziennych do podejmowania pracy zawodowej w zbyt dużym wymiarze (także w roku akademickim). Jest też jedną z przyczyn wzrostu nacisków na władze uczelni w kierunku liberalizowania regulaminów studiów.

2. Sytuację materialną studentów powinno poprawić w pewnym stopniu, wprowadzenie systemu kredytów i pożyczek studenckich, opartego zarówno na dotacjach z budżetu państwa jak i na środkach własnych banków, co Rada Główna odnotowuje z uznaniem.

3. Rada Główna z niepokojem skonstatowała pominięcie w projekcie budżetu szkolnictwa wyższego skutków finansowych wynikających z obowiązku dostosowania systemu pomocy materialnej dla studentów do wymogów Konstytucji RP.

§ 5

Opiniowanym przez RG pozytywnie elementem projektowanego budżetu na rok 1999 jest podniesienie nakładów inwestycyjnych ze 149.671 tys. zł w 1998 r. do 298.236 tys. zł w 1999 r. Przyjmując z uznaniem ten projekt decyzji budżetowej, RG stwierdza, iż nie może to być jednoroczny priorytet i oczekuje wieloletniego programu inwestycji i modernizacji, w znacznym stopniu szkolnictwa wyższego.

§ 6

Przyjmując do wiadomości wyjaśnienia Ministra Edukacji Narodowej przedstawione na plenarnym posiedzeniu Rady Głównej w dniu 19 listopada br. w sprawie przedłożonego w Sejmie RP w dniu 28 października br. przez Radę Ministrów projektu budżetu państwa, Rada Główna stwierdza brak wystarczających skutków wielomiesięcznych starań kierownictwa resortu i Rady Głównej o zmianę orientacji strategicznej polityki państwa w zakresie szkolnictwa wyższego.

Rada Główna powodowana troską o właściwe funkcjonowanie szkolnictwa wyższego w Polsce i w związku z nasilającymi się negatywnymi procesami takimi jak: pogarszanie się warunków kształcenia, zahamowanie rozwoju kadry akademickiej i postępująca dekapitalizacja majątku trwałego szkolnictwa wyższego, nie może zaopiniować pozytywnie przedłożonego projektu budżetu na rok 1999 w zakresie szkolnictwa wyższego.

§ 7

Rada Główna postanawia przekazać niniejszą Uchwałę Sejmowi i Senatowi RP, Ministrowi Edukacji Narodowej oraz Rektorom i Senatowi uczelni państwowych.

Przewodniczący

Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
/-/ Prof. dr hab. Andrzej Pelczar

STANOWISKO

Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
z dnia 17 grudnia 1998 r.

w sprawie prozdrowotnego wychowania studentów

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego po zapoznaniu się z materiałami III Interdyscyplinarnej Krajowej Konferencji pt.: „Wychowanie prozdrowotne dzieci i młodzieży”, która odbyła się w Spale w dniach 10-12.IX.1998 r. pod merytorycznym patronatem Sejmowej Komisji Zdrowia, oraz na podstawie własnego rozeznania stwierdza, co następuje:

I

1. Stan zdrowia studentów, będący odbiciem stanu zdrowia społeczeństwa, nie jest dobry. Od systematycznych działań mających na celu poprawę stanu zdrowia młodzieży, w tym młodzieży studenckiej zależy w przyszłości poprawa stanu zdrowia całego społeczeństwa. Poprawa stanu zdrowia młodzieży zależy w ogromnym stopniu od wychowania prozdrowotnego na wszystkich poziomach kształcenia.
2. Zainteresowanie problematyką wychowania prozdrowotnego w tym, w szczególności kształcenia postaw prozdrowotnych studentów jest niewystarczające. Dlatego Rada Główna Szkolnictwa Wyższego apeluje do ministrów nadzorujących szkoły wyższe i do władz uczelni o podjęcie stosownych działań organizacyjnych i programowych w tej dziedzinie.
3. Kultura fizyczna jest istotnym elementem kultury wpływającym na stan zdrowia społeczeństwa. W celu poprawy realizacji i znaczenia zajęć z wychowania fizycznego konieczne jest:
 - traktowanie przez uczelnie wychowania fizycznego jako integralnej części procesu dydaktycznego i wychowawczego,
 - rozwijanie zajęć fakultatywnych i rehabilitacyjnych we współpracy z akademicką służbą zdrowia w celu ograniczenia zwolnień z obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego,
 - wyegzekwowanie obowiązkowości zajęć z wychowania fizycznego we wszystkich szkołach wyższych, w tym - w szczególności - także w wyższych szkołach zawodowych i szkołach niepaństwowych.
4. Dla promowania kultury fizycznej w szkołach konieczne jest przygotowanie do tego wszystkich nauczycieli (nie tylko nauczycieli wychowania fizycznego). W tym celu konieczne jest m.in. oprócz obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, w odpowiednim wymiarze godzin, we wszystkich programach studiów przygotowujących nauczycieli (dla szkół wszystkich szczebli), ujęcie problematyki wychowania prozdrowotnego w szkołach w programach kształcenia nauczycieli.
5. Wychowanie prozdrowotne powinno być prowadzone od szkoły podstawowej poprzez szkołę średnią i uczelnie i powinno obejmować nie tylko działania mające na celu poprawę sprawności fizycznej ale również propagujące zdrowe odżywianie, walkę z nałogami i sposoby zachowania zdrowia.
6. Realizacja takiego programu wykracza poza ramy uczelni i wymaga wielokierunkowych działań, w tym:
 - sformułowania programu,
 - sposobu jego realizacji,
 - wyznaczenia instytucji odpowiedzialnych,
 - zabezpieczenia środków finansowych.
7. Powinna zostać pilnie powołana Komisja złożona z przedstawicieli MEN i ministrów nadzorujących szkoły wyższe, Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej dla Szkół Wyższych w celu opracowania programów wychowania prozdrowotnego na różnych szczeblach kształcenia oraz wprowadzenia ich w życie.
8. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego wyraża swe zdecydowane zainteresowanie pracami nad tworzeniem takich programów i zwraca się do konferencji rektorów z prośbą o opinie i ewentualny udział w pracach nad ich przygotowaniem.
9. Lepszą niż dotychczas opieką i pomocą należy otoczyć młodzież niepełnosprawną w celu umożliwienia jej równoległego studiowania, rehabilitacji i leczenia.

II

Rada Główna zwraca się do rektorów szkół wyższych z prośbą o przeprowadzenie analizy przedstawionych problemów wyrażenie opinii na ich temat oraz rozważenie możliwości podjęcia stosowanych działań w tym zakresie.

Przewodniczący

Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
/-/ Prof. dr hab. Andrzej Pelczar

STANOWISKO

**Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
z dnia 17 grudnia 1998 r.
w sprawie Akademickiej Służby Zdrowia**

§ 1

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego uważa, że konieczne jest pilne rozstrzygnięcie sprawy przyszłości Akademickiej Służby Zdrowia oraz jej miejsca i roli w powstających kasach chorych. Znaczący wzrost liczby studentów zwiększył bardzo wydatnie liczby podopiecznych Zakładów Opieki Zdrowotnej dla Szkół Wyższych w poszczególnych ośrodkach akademickich. Na przykład w Warszawie w ciągu 9 lat liczba studentów pozostających pod opieką ZOZ dla Szkół Wyższych wzrosła z 67 do 150 tysięcy bez żadnego istotnego zwiększenia nakładów finansowych. W tym zwiększeniu liczby studentów znaczący udział mają uczelnie niepaństwowe, które praktycznie nie uczestniczą w finansowaniu działalności Akademickiej Służby Zdrowia.

§ 2

Ogromna dekapitalizacja pomieszczeń oraz aparatury i sprzętu medycznego będącego w posiadaniu Akademickiej Służby Zdrowia grozi poważnym ograniczeniem zakresu usług zdrowotnych świadczonych studentom i pracownikom uczelni wyższych.

§ 3

Rada Główna uważa, że powinny być podjęte niezwłocznie działania zmierzające do utrzymania odrębności i zapewnienia działalności Akademickiej Służby Zdrowia. Ma ona do spełnienia bardzo ważne zadania profilaktyczne, rehabilitacyjne i lecznicze, a ponadto jest jedynym partnerem, który we współpracy z władzami uczelni może uczestniczyć w bieżącej ocenie stanu zdrowia i w wychowaniu prozdrowotnym studentów.

§ 4

Rada Główna postanawia przekazać niniejsze stanowisko Ministrowi Edukacji Narodowej, Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej, Sejmowi i Senatowi RP oraz Rektorom i Senatom uczelni.

Przewodniczący
Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
/-/ Prof. dr hab. Andrzej Pelczar

Opinia Sekcji Uczelni Medycznych RG

Rada Główna po zapoznaniu się z opinią Sekcji Uczelni Medycznych dotyczących Projektu Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy stomatologów - projekt 98 - 13 - 11 podejmuje następującą uchwałę:

§ 1

Akademie Medyczne, zgodnie z art. 1 pkt.2 ust. 4 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym, mają obowiązek specjalistycznego kształcenia osób, które wykonują zawody medyczne i posiadają stopnie i tytuły naukowe. Tymczasem w projekcie rozporządzenia Akademia nie zostały uwzględnione, co stanowi poważne niedopatrzenie i jest sprzeczne z wymienionym paragrafem ustawy o szkolnictwie wyższym.

§ 2

W projekcie rozporządzenia należy uwzględnić możliwość odbywania szkolenia specjalistycznego w dyscyplinach klinicznych nauczycielom akademickim zatrudnionym w jednostkach nauk podstawowych Akademii Medycznych.

§ 3

Ze względów merytorycznych należałoby rozważyć włączenie Ośrodków Doskonalenia Kadr Medycznych do struktur Akademii Medycznych, w których istnieją Oddziały Szkolenia Podyplomowego.

§ 4

Całkowicie niezrozumiałe jest pominięcie Akademii Medycznych i towarzystw naukowych w procesie akredytacji, przeprowadzenia postępowania konkursowego oraz ustalania szczegółowych programów specjalizacji.

Przewodniczący
Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
/-/ Prof. dr hab. Andrzej Pelczar

Krajowa Sekcja Nauki przystępuje do realizacji uchwały
Rady KSN o konieczności przeprowadzania szkoleń.
Oto pismo, jakie zostało skierowane do KZ-ów (red.)

Warszawa, dn. 20.11.1998 r.

Przewodniczący Komisji Zakładowych Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Szanowni Państwo,

Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” postanowiło zorganizować szkolenie przedstawicieli Komisji Zakładowych celem przygotowania ich do fachowej kontroli przestrzegania prawa pracy przez pracodawców, występowania w roli ekspertów w czasie negocjacji prowadzonych przez organizacje związkowe, występowanie do sądów pracy z powództwem w sprawach pracowniczych itp.

W ciągu ostatnich trzech lat najczęściej takie problemy zgłaszane były do Komisji Interwencji KSN. Szkolenia będą odbywały się raz w miesiącu w Warszawie (w soboty) w godz. 11⁰⁰-15⁰⁰. Zajęcia będą obejmowały:

- a) 1 godzinę wykładu,
- b) 1 godzinę dyskusji dot. tematyki wykładu,
- c) 2 godziny zajęć seminaryjnych - prezentacja problemów przez uczestników kursu - dyskusja nad sposobem rozwiązywania tych problemów

Tematyka wykładów będzie dotyczyła następujących zagadnień:

1. „Służba interwencyjna” - definicja, zasady działania, umocowanie prawne,
2. Prawo pracy, doktryna, definicje, klauzule generalne, stosunek pracy - nawiązanie i rozwiązywanie stosunku pracy,

3. Rozwiązywanie sporów ze stosunku pracy - art. 45 K.p.,
4. Tryb postępowania sądowego, pełnomocnictwo, pozew, pisma procesowe,
5. Zwolnienia grupowe,
6. Zakładowe źródła prawa - regulaminy, układy zbiorowe, porozumienia,
7. Zasady prowadzenia negocjacji.

Przedstawiony program szkolenia jest programem ramowym. W trakcie trwania szkolenia tematyka będzie dostosowywana do aktualnych potrzeb Komisji Zakładowych - członków KSN.

Zwracam się z gorącą prośbą do wszystkich Komisji Zakładowych o zgłoszenie do Biura KSN do 20 grudnia 1998 r. chętnych do wzięcia udziału w tych szkoleniach. Informacja taka jest nam niezbędna do zorganizowania odpowiedniej sali, w której szkolenia te będą prowadzone.

Przewodniczący Komisji Interwencji
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Edward Krauze

Pierwsze spotkanie szkoleniowe dotyczące szeroko pojętych zagadnień związanych z prawem pracy odbędzie się w Warszawie w dniu 16 stycznia 1999 r. w Gmachu Głównym Politechniki Warszawskiej w sali 226 o godz. 11⁰⁰.

PRZEDRUK

OBOWIĄZUJE OD 14 LISTOPADA

WYDATKI MIESZKANIOWE

Wsparcie z funduszu świadczeń socjalnych

Pomoc finansowa, wolna od podatku dochodowego od osób fizycznych, z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych przysługuje na wniosek osoby uprawnionej, który powinien zawierać np.: adres zajmowanego lokalu, liczbę mieszkających w nim osób, wysokość opłat mieszkaniowych i wysokość dochodu na osobę w gospodarstwie domowym - stanowi rozporządzenie ministra pracy i polityki socjalnej z 22 października tego roku (Dz. U. nr 134, póź. 876), które w sobotę wchodzi w życie.

Warunkiem udzielenia pomocy jest określona w rozporządzeniu wysokość dochodu na osobę, w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, w gospodarstwie domowym uprawnionego do korzystania z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. I tak nie może on przekroczyć: 150 proc. najniższego wynagrodzenia za pracę (określa je minister pracy i polityki socjalnej) w jednoosobowych gospodarstwach, 125 proc. w dwuosobowych i 100 proc. w trzyosobowych i większych.

Dochodem gospodarstwa domowego są wszel-

kie dochody osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, które podlegają opodatkowaniu, pomniejszone o kwotę świadczonych na rzecz dzieci alimentów, które zostały ustalone w wyroku lub ugodzie sądowej (uwzględnia się natomiast otrzymywane alimenty na rzecz dzieci).

Dochody z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej bądź współpracy przy jej prowadzeniu przyjmuje się w wysokości nie niższej niż zadeklarowane przez osoby je osiągające kwoty będące podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (jeżeli z tytułu działalności gospodarczej nie istnieje obowiązek społecznego ubezpieczenia - kwoty nie niższej od najniższej podstawy wymiaru składek obowiązujących osoby ubezpieczone).

Wysokość dochodu na osobę wylicza się, dzieląc dochód gospodarstwa domowego przez liczbę osób pozostających w nim.

Do wydatków mieszkaniowych uwzględnianych przy ustalaniu wysokości pomocy zalicza się opłaty z tytułu:

- użytkownika lokalu z wyłączeniem spłat kredytu,
- podnajmu całości lub części lokalu,
- udziału w kosztach zarządu nieruchomością wspólną w gospodarstwach domowych właścicieli lokali mieszkalnych,
- odszkodowania za korzystanie z lokalu bez tytułu prawnego, wnoszonego przez osoby, którym przysługuje prawo do lokalu zamiennego lub socjalnego,
- centralnego ogrzewania, dostawy ciepłej i zimnej wody,
- zużycia energii elektrycznej, gazu przewodowego i bezprzewodowego do celów bytowych,
- zakupu opału dla celów bytowych,
- wywozu śmieci i nieczystości.

Pomoc finansowa (po udokumentowaniu uiszczenia opłat mieszkaniowych za poprzedni miesiąc) może być udzielona do wysokości różnicy między ogólną kwotą powyższych wydatków a wpłatą własną zobowiązanego. Przy czym wpłata ta musi wynosić co najmniej 8 proc. całego dochodu gospodarstwa domo-

wego w wypadku gospodarstwa jednoosobowego, 6 proc. w dwuosobowych i większych. W razie zmiany sytuacji majątkowej w gospodarstwie domowym, wpływającej na możliwość udzielania pomocy lub jej wysokość, korzystający z pomocy mają obowiązek poinformować o niej pracodawcę.

Nie mają prawa korzystać z pomocy:

- osoby, które podnajęły część lub całość zajmowanego lokalu osobom trzecim,
- nauczyciele otrzymujący częściowy zwrot czynszu, opłat eksploatacyjnych oraz dodatek mieszkaniowy,
- osoby otrzymujące dodatki mieszkaniowe i ryczałt na zakup opału,
- kombatancki pobierający ryczałt energetyczny z tytułu ponoszonych opłat za energię elektryczną, ciepłą lub gazową.

JEK

REFLEKSJE

Kiedy o tym myślę, że...

...jest tak wiele osób niezadowolonych ze swego życia i ze swej pracy zawodowej, a w tym i ja, to aż ciśnie się na usta pytanie, czemuż to, czemu?

Niezadowolenie, to niezgodność oczekiwań z gorszą od naszych oczekiwań rzeczywistością. Aby uzyskać zgodność są dwie możliwości:

- •zmienić rzeczywistość lub
- •zmienić oczekiwania.*

Rzeczywistość jest poza nami, mamy więc na nią wpływ nieco ograniczony. Dużo łatwiej jest więc zmienić oczekiwania. Ale czy to znaczy, że mamy zrezygnować z marzeń? Oczywiście, że nie i jeszcze raz nie. Słowo „oczekiwania” kryje w sobie wiele różnych treści, na przykład takie niewypowiedziane, o sposobie realizacji naszych oczekiwań. Moje liczne doświadczenia mi mówią, że realizować ma te oczekiwania ktoś. w tym może i ja. I stąd ta frustracja, że jednak nie przyszli, nie zrobili, a jak przyszli to przeszkodzili i uniemożliwili...

Proponuję w pierwszym kroku raz i na zawsze skreślić z tajnych treści zawartych w słowie oczekiwanie, że ktoś zrobi coś za nas. Ten prosty zabieg ma cudowną moc: góra oczekiwań z doliną zawiedzionych nadziei nagle wracają na ten sam poziom.

ERKA

* Jest i trzecia możliwość: zmienić jedno i drugie, ale zacznijmy od prostszego modelu.

...można by tak łatwo uczynić swoje życie lepszym, a nie czyni się tego z tak wielu błahych powodów, to...

No właśnie, co? Może spróbować dokonać pewnej refleksji nad sobą, nad swym dotychczasowym żydem, nad wytyczonymi celami żyda. Refleksja nad sobą: kim jestem? Refleksja nad dotychczasowym żydem: co osiągnąłem? Refleksja nad celem: co chce osiągnąć? Odpowiedź na drugie i trzecie pytanie jest dla każdego z nas inna. Natomiast odpowiedź na pierwsze pytanie jest prosta: jestem człowiekiem; ta odpowiedź tylko z pozoru jest prosta. Czym człowiek tak naprawdę różni się od innych żywych organizmów? Wielu powie, że człowiek ma duszę. Ale wielu wierzących w reinkarnację powie, że duszę ma również i kwiat i mucha. Spróbujmy więc roboczo przyjąć, że człowieka od innych istnień wyróżnia samoświadomość, czyli zdolność refleksji nad swymi myślami, umiejętność myślenia o swych myślach. Można więc myślami wpływać na swe myśli.* Pierwszym skutkiem jest załamanie prawa Newtona; akcja nie

zawsze wywołuje reakcję, gdyż pomiędzy akcją a działaniem pojawia się nowa przestrzeń nieznaną w fizyce: miejsce na decyzję. Możemy zawsze wybrać, czy poddajemy się zewnętrznemu działaniu, czy też na nie reagujemy. Ten sposób postępowania ma jednak i skutki. O ile mamy wpływ na decyzje, to na konsekwencje naszych decyzji już nie: możemy stanąć na środku torów tramwajowych, ale nie dziwny się jeżeli tramwaj nas przejedzie. Ten fakt na ogół nie jest w pełni uświadomiony, zapomina się, że podnosząc kij podnosimy do góry oba jego końce. Czy więc jestem człowiekiem świadomie podejmującym decyzje i znającym konsekwencje swych czynów?

ERKA

*ciekawe do ilu poziomów myślenia o myśleniu, o myśleniu... o myśleniu myślach, można dojść?

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Maria Wesołowska, Janusz Sobieszczański, Krzysztof Schmidt-Szałowski

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”

pl. Politechniki 1p.148a 00-661 WARSZAWA tel/fax (0-22) 825 73 63,

e mail: ksn@coi.pw.edu.pl

wesołowska@delta.SGGW.waw.pl.